

Aardgastransportleiding Wapenveld-Lelystad

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

21 maart 2007 / rapportnummer 1859-43

commissie voor de milieueffectrapportage

SenterNovem, Bureau Energieprojecten (BEP)
T.a.v. de heer ir. H.G. de Brabander
Postbus 93144
2509 AC Den Haag

uw kenmerk
DDUE0777543/214/hdb/ewi

uw brief
29 januari 2007

ons kenmerk
1859-43/De/lp

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Aardgastransportleiding Wapenveld-
Lelystad

doorkiesnummer
(030) 234 76 66

Utrecht,
21 maart 2007

Geachte heer,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Aardgastransportleiding Wapenveld-Lelystad. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. J.G.M. van Rhijn
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Aardgastransportleiding Wapenveld-Lelystad

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Aardgastransportleiding Wapenveld-Lelystad

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Aardgastransportleiding Wapenveld-Lelystad,

uitgebracht aan SenterNovem, Bureau Energieprojecten coördinerend voor de bevoegde instanties de gemeenteraden van Hattem, Heerde, Oldebroek, Kampen, Dronten en Lelystad, de Gedeputeerde Staten van de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland en de Minister van Verkeer en Waterstaat door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Aardgastransportleiding Wapenveld-Lelystad,

de secretaris

drs. L.C. Dekker

de voorzitter

drs. J.G.M. van Rhijn

Utrecht, 21 maart 2007

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER	2
3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	3
3.1 Achtergrond en doelstelling	3
3.2 Beleidskader	3
3.3 Te nemen besluiten en procedures	4
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	4
4.1 Keuze voorkeurstracé.....	4
4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	5
5. HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	5
5.1 Geohydrologie, bodem en water	5
5.2 Natuur.....	6
5.3 Veiligheid.....	7
5.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie.....	7
6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER	7

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 januari 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 12 d.d. 17 januari 2007
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Wapenveld en de elektriciteitscentrale van Electrabel te Lelystad (Flevocentrale) een gastransportleiding aan te leggen ten behoeve van de gasvoorziening van de centrale. De transportleiding zal ongeveer 50 km lang worden en een diameter hebben van 24 inch (60 cm).

Op grond van categorie 8 van bijlage C van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) zijn leidingen met een diameter van meer dan 80 cm en een lengte van meer dan 40 km besluit-m.e.r.-plichtig. Gezien de beperktere diameter is dit niet op dit initiatief van toepassing. Op grond van categorie 8.2 (gasleidingen met een lengte van meer dan 5 kilometer door gevoelig gebied) en categorie 15.1 van bijlage D (bronbemaling bij bouwputten van 3 miljoen m³ of meer) is het initiatief wel m.e.r.-beoordelingsplichtig. Er is echter geen m.e.r.-beoordeling gedaan, omdat de Gasunie van mening is dat een m.e.r.-procedure in dit geval het meest recht doet aan de omstandigheden ter plekke (vanwege het doorkruisen van gebieden met een hoge natuurwaarde). De besluit-m.e.r.-procedure wordt derhalve vrijwillig doorlopen.

Voor dit project is ook een plan-m.e.r.-procedure verplicht, en wel om twee redenen:

- de transportleiding doorkruist Natura-2000-gebieden en negatieve effecten zijn niet op voorhand uit te sluiten;
- Voor de realisatie van de transportleiding dienen de bestemmingsplannen te worden herzien. Deze bestemmingsplannen kunnen een kader vormen voor besluit-m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en mogelijk de Grondwaterwet (Gww).

Met het doorlopen van de besluit-m.e.r.-procedure wordt tevens invulling gegeven aan de procedurele eisen van een plan-m.e.r.-procedure. Ook inhoudelijk zullen aan de vereisten van beide procedures worden voldaan.

De besluit-m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de vergunningverlening in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken en de Grondwaterwet. Voor de Wbr-vergunningen is Rijkswaterstaat het bevoegde gezag, voor de Gww-vergunningen de provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel. Omdat de m.e.r.-procedure tevens voldoet aan de eisen voor een plan-m.e.r.-procedure zijn de gemeenten Hattem, Oldebroek, Kampen, Dronten, Heerde en Lelystad eveneens bevoegd gezag. Bureau Energie Projecten¹, ondergebracht bij SenterNovem², coördineert de bevoegde instanties.

Bij brief van 18 december 2005 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)³. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant nr. 12 d.d. 17 januari 2007⁴.

---

¹ Een samenwerkingsverband tussen de ministeries van EZ, VROM en LNV.

² Een agentschap van het ministerie van EZ.

³ Zie bijlage 1.

⁴ Zie bijlage 2.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’⁵. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

Via SenterNovem, Bureau Energieprojecten heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁶. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Een nadere onderbouwing van de keuze van het voorkeurstracé, met specifiek aandacht voor milieugerelateerde argumenten. Werk daarbij allereerst de keuze voor Route 1 uit en vervolgens de keuze voor een variant of varianten van Route 1 (trechtering). Doorloop de stappen van de Habitattoets om te beoordelen of volstaan kan worden met het uitwerken van Route 1b;
- Een adequate gebiedsbeschrijving en (ecologische) effectbeschrijving voor de passage door Natura 2000-gebieden en andere beschermde gebieden, waaronder EHS-gebieden en aardkundige waardevolle door-kruisingen;
- Een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op de veiligheid van mensen (plaatsgebonden risico en groepsrisico). De risicoschattingen dienen gemaakt te worden zoals landelijk is voorgeschreven;
- Een heldere samenvatting die zelfstandig leesbaar is en een goede afspiegeling is van de inhoud van het MER.

---

⁵ Zie voor de samenstelling bijlage 3.

⁶ Zie bijlage 4.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond en doelstelling

Achtergronden en doelstelling zijn in de startnotitie beschreven en kunnen in het MER worden overgenomen.

3.2 Beleidskader

Natuurwetgeving

De provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland hanteren in hun vigerende streekplannen⁷ verschillende beschermingsregimes voor (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur en andere gebieden met natuurwaarden. Beschrijf in het MER hoe de verschillende provincies de beschermingsregimes toepassen en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleiding.

Beschrijf eveneens hoe de provincies in geval van effecten op deze gebieden omgaan met compensatie en saldering en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleiding.

De IJsseluiterwaarden, de Veluwe en het Drontermeer zijn aangewezen als Natura 2000-gebieden en zijn daarmee beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet. De Hoenwaard maakt onderdeel uit van Natura 2000-gebied IJsseluiterwaarden. Bovendien is het aangewezen als kerngebied voor de kwartelkoning in het Beschermingsplan Kwartelkoning (ministerie van LNV 2004) en als leefgebied voor moerasvogels in het Beschermingsplan Moerasvogels 2000-2004 (2000). Beschrijf hoe met deze verschillende beschermingsregimes wordt omgegaan en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleiding.

Wetgeving externe veiligheid

De Commissie wijst erop dat de huidige regelgeving voor externe veiligheid bij hogedruk aardgasleidingen⁸ momenteel wordt herzien. Voor de berekeningen van plaatsgebonden risico en groepsrisico in het MER dient uitgegaan te worden van de op het moment van besluitvorming geldende regelgeving.

Houd rekening met de lopende besluitvorming over de N23.

---

⁷ Streekplan Gelderland 2005, Streekplan Overijssel 2000+, Provinciaal Omgevingsplan Flevoland 2006 en Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse Ecologische Hoofdstructuur (2006).

⁸ Circulaire Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen, 1984.

3.3 Te nemen besluiten en procedures

De startnotitie gaat in op de te nemen besluiten en de te volgen (m.e.r.- en PWC⁹)-procedures. De Commissie vraagt speciaal aandacht voor de Habitattoets conform de Natuurbeschermingswet 1998¹⁰. De Habitattoets kan maximaal uit drie fasen bestaan:

- de Oriëntatiefase (voorheen vaak voortoets genoemd), waarbij wordt bepaald of er sprake kan zijn van nadelige gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Indien significante gevolgen al kunnen worden uitgesloten dient de Verslechterings- en Verstoringstoets te worden uitgevoerd;
- de Passende beoordeling in geval van kans op significante negatieve effecten. Indien met zekerheid kan worden gesteld dat er geen significante gevolgen zullen optreden zal de Verslechterings- en Verstoringstoets moeten worden uitgevoerd.
- de ADC-fase, in geval in de Passende beoordeling significante effecten niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Hierbij moeten maximaal drie vragen beantwoord worden:
  - Zijn er **A**lternatieven die geen of minder schade toebrengen aan het Natura 2000-gebied?
  - Zijn er **D**wingende redenen van groot maatschappelijk belang?
  - Indien er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang; is **C**ompensatie mogelijk?

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Keuze voorkeurstracé.

Om te komen tot een voorkeurstracé zijn in een oriënterende studie een drietal routes onderzocht: Route 1, 2 en 3. Route 1 kent drie varianten, namelijk Route 1a, 1b en 1c. In de startnotitie is de afweging gegeven op grond waarvan Route 1b is gekozen als voorkeurstracé en derhalve als voorgenomen activiteit. Route 1b zal dan ook in het MER op haar effecten worden onderzocht. Route 1c zal daarnaast in het MER worden onderzocht als alternatief tracé.

De afweging op grond waarvan het voorkeurstracé is gekozen is in de startnotitie onvoldoende uitgewerkt. Geef in het MER in twee stappen een nadere onderbouwing van de keuze. Geef allereerst op globaal niveau een nadere onderbouwing van de afweging op grond waarvan voor Route 1 is gekozen boven Route 2 en 3. Geef daarbij inzicht in de karakteristieken van de routes, onder meer in de lengtes van doorsnijdingen van (ecologisch, aardkundig en landschappelijk) kwetsbaar gebied en de (technische en procedurele) moeilijkheidsgraad van de realisatie van de routes.

Onderbouw vervolgens nader op grond van welke overwegingen een keuze is gemaakt tussen de varianten van Route 1. Betrek daarin onder meer de lengte van de doorsnijdingen van kwetsbare gebieden en de kwaliteit van deze gebieden.

---

⁹ Planologische werkcommissie

¹⁰ Natuurbeschermingswet 1998, artikel 19d tot en met 19ka. Zie ook Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998 (LNV 2005).

Indien in de Oriëntatiefase van de Habitattoets en de daar op volgende uitwerking middels de Passende beoordeling (zie paragraaf 3.3) kan worden uitgesloten dat de aanleg van Route 1b significante negatieve gevolgen heeft op habitats, soorten en kwaliteit van het Natura 2000-gebied IJsseluitervaren¹¹, dan kan het MER zich beperken tot de uitwerking van Route 1b. Indien dit echter niet uitgesloten kan worden, dan dienen Route 2 en 3 wederom in beschouwing te worden genomen.

4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

De Commissie adviseert om in dit ontwikkelproces vooral aandacht te besteden aan:

- Minimalisering van nadelige ecologische effecten tijdens de aanleg, bijvoorbeeld door seizoensplanning¹² of door keuzes in de wijze van aanleg;
- Cultuurhistorische, archeologische en landschappelijke inpassing;
- Woon- en leefomgevingskwaliteit: minimale overlast voor omwonenden tijdens de aanleg en minimale veiligheidsrisico's tijdens zowel de aanleg- als de gebruiksfase;
- Minimalisering van gebruiksbepalingen voor andere in het studiegebied voorkomende functies¹³;
- Route 1b doorsnijdt nabij de kruising van het Drontermeer de EHS. Overweeg of er een alternatieve locatie is voor de kruising, bijvoorbeeld zuidelijk van de eendenkooi, waarbij de EHS gespaard wordt.

5. HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De startnotitie biedt een goede richtlijn voor de in het MER per deeltraject te beschrijven huidige situatie, autonome ontwikkelingen en milieugevolgen van het voornemen en de alternatieven.

In de volgende paragrafen worden in aanvulling op de startnotitie enkele accenten gelegd voor de in het MER te beschrijven milieuaspecten.

5.1 Geohydrologie, bodem en water

Het studiegebied is gevarieerd in hoogteligging en wordt gekenmerkt door een afwisseling van geologische afzettingen. Beschrijf de (tijdelijke) gevolgen van de aanleg van de gastransportleiding op de bodemopbouw.

---

¹¹ Bijvoorbeeld door nauwkeurige inpassing en het uitvoeren van werkzaamheden in de voor beschermde soorten minst gevoelige perioden

¹² Zie ook inspraakreactie nr.5

¹³ Zie ook inspraakreacties nr.1 en 4

In het MER dient het geohydrologisch systeem in kaart te worden gebracht¹⁴. De geohydrologische beschrijving dient zich te richten op het grondwatersysteem, met aandacht voor grondwaterstromen en stromingspatronen (kwel en inzijging). Waar relevant dient een relatie te worden gelegd met de diepere geologische lagen.

Geef inzicht in de effecten van graven en bronbemaling op het geohydrologisch systeem (onder andere op inzijging en waterwinning)¹⁵. Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van contourkaarten van de (freatische) grondwaterstandverandering. Ga ook in op de mogelijke aantasting (verdroging) van waardevolle geologische lagen of bodemtypen. Besteed eveneens aandacht aan de eventuele effecten van het testen van de leiding¹⁶.

5.2 Natuur

Huidige situatie

Neem in het MER kaarten op waarop de ligging van Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten, EHS-gebieden en andere gebieden met een beschermde status binnen het studiegebied duidelijk staat aangegeven.

Geef ook (op kaart) een duidelijk beeld van voorkomen en verspreiding van de kwalificerende habitats en soorten in de Natura 2000-gebieden en van doeltypen en doelsoorten in de EHS-gebieden langs het plangebied. Bied inzicht in de ecologische relaties in deze gebieden (functie als leefgebied, ecohydrologische relaties) en de mate van kwetsbaarheid van deze relaties. Indien geen actuele gegevens beschikbaar zijn wordt geadviseerd een aanvullend onderzoek uit te voeren in deze gebieden.

Effecten

Het MER dient inzicht te bieden in de ecologische effecten van de verschillende alternatieven¹⁷. Ga daarbij in op de tijdelijke effecten in de aanlegfase (zoals effecten van verstoring door geluid, verlichting en vervoersbewegingen) en op de langere termijneffecten van vergraving (zoals verstoring van de profielopbouw). Ga eveneens in op de effecten van bronbemaling¹⁸. Beoordeel de regeneratiemogelijkheden van (karakteristieke) habitats in termen van kwetsbaarheid, (on)vervangbaarheid en hersteltijd.

Ten behoeve van een mogelijke ontheffingsaanvraag ingevolge de Flora- en faunawet zullen de nadelige effecten op beschermde soorten in kaart moeten worden gebracht. Geef in het MER aan of op grond van de beschikbare informatie te verwachten is dat er een ontheffing aangevraagd moet worden en of het aannemelijk is dat deze verleend kan worden.

Het streven de transportleiding op 1 januari 2009 in gebruik te nemen lijkt weinig ruimte te bieden voor flexibiliteit in planning van de aanleg. Geef aan

---

¹⁴ Een mogelijke informatiebron hiervoor is: Gaast, J.W.J. van der en H.Th.L. Massop (2003). Spreidingslengte van het beheersgebied van Waterschap Veluwe. Een maat voor het bufferzonebeleid. Wageningen, Alterra rapport 653.

¹⁵ Zie ook inspraakreactie nr. 1

¹⁶ Zie ook inspraakreactie nr. 8

¹⁷ Zie ook inspraakreactie nr. 1

¹⁸ Besteed daarbij ook aandacht aan effecten op natte natuurdoelen EHS, HEN- en SED-wateren en weidevogel- en ganzengebieden. Zie Waterhuishoudingsplan Gelderland.

welke ruimte de planning laat om milieueffecten (met name effecten op de natuur) zoveel mogelijk te vermijden¹⁹.

5.3 Veiligheid

In de startnotitie staat al aangegeven dat een veiligheidsanalyse van de voorgenomen activiteit wordt uitgevoerd (plaatsgebonden risico en groepsrisico). Besteed in het MER enerzijds aandacht aan het risico van de pijpleiding voor de omgeving en anderzijds aan het risico van activiteiten in de omgeving voor de pijpleiding.

Daar waar afgeweken wordt van de toetsingsafstand dient aangegeven te worden waarom de toetsingsafstand niet gerealiseerd kan worden. Hierbij dienen de planologische, technische en economische belangen beschouwd te worden.

Geef aan of de uitvoering van dit initiatief kan leiden tot tijdelijke of permanente gebruiksbeperkingen voor activiteiten in de omgeving van de pijpleiding²⁰.

Op basis van de toetsingsafstand en bebouwingsafstand zal in het MER duidelijk worden gemaakt welke eventuele veiligheidsknelpunten er zijn. Geef aan hoe deze knelpunten zullen worden opgelost. Geef daarbij inzicht in het ruimtebeslag van de nieuwe leiding (zonerings) en de maatregelen die worden getroffen om het ruimtebeslag te minimaliseren, waarbij de veiligheid van omwonenden gewaarborgd blijft.

Neem als bijlage bij het MER op de zogenaamde gele kaart van de Gasunie, met daarin de standaard effectafstanden voor gasleidingen.

5.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Gezien het karakter van het studiegebied dient specifiek aandacht uit te gaan naar landschap (inclusief aardkundige/geomorfologische waarden), cultuurhistorie en archeologie. Beschrijf in het MER de betekenis en de relatieve zeldzaamheid van de landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in (de directe omgeving van) het plangebied²¹. De beoordeling van het tracé(s) dient hierop te zijn toegespitst. Denk bijvoorbeeld aan aantasting van gaafheid en samenhang.

Geef aan hoe bij planontwikkeling en uitvoering rekening zal worden gehouden met aanwezige waarden.

6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, “leemten in milieu-informatie”, “evaluatieprogramma” en “samenvatting van het MER” kunnen de wettelijke vereisten als richtlijn voor het MER gebruikt worden. In aanvulling hierop is het ten aanzien van de vorm en presentatie van belang:

---

¹⁹ Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de natuurkalender van het ministerie van LNV.

²⁰ Zie ook inspraakreacties nr. 1 en 8

²¹ De Commissie noemt met name de Gea-objecten Stroomdal van de IJssel en het Stuwwalcomplex van de Veluwe.

- De vergelijking van varianten zo duidelijk mogelijk te presenteren met behulp van tabellen, figuren en kaartmateriaal;
- De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Aardgastransportleiding Wapenveld-Leystad

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 januari 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

SenterNovem

Commissie voor de m.e.r.
T.a.v. dhr. ir. N.G. Ketting
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Datum
Den Haag, 15 december 2006

Uw referentie

Ortze referentie
DDUE0675529/214/hdb/ewi

Directe telefoon
070-379 73 98

E-mail
h.de.brabander@senternovem.nl

Onderwerp

Adviesaanvraag richtlijnen aardgastransportleiding Wapenveld – Lelystad van Gasunie

Geachte heer Ketting,

N.V. Nederlandse Gasunie is voornemens om tussen Hattem en Lelystad een aardgas-transportleiding te realiseren om de te moderniseren elektriciteitscentrale van Electrabel in Lelystad van aardgas te kunnen voorzien. Het betreft een aansluitleiding van circa 50 km met een doorsnede van 24 duim (600 mm). Het voorgenomen tracé loopt van de afsluiterlocatie "Hattem" in de Hoenwaard (gemeente Hattem) tot aan de locatie Flevocentrale (gemeente Lelystad) en is deels gebundeld met het voorgenomen tracé voor de Hanzelijn. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het beoogde tracé voor deze aardgasleiding dienen herzien te worden. Tevens zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww).

Gasunie heeft ervoor gekozen om ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de aanvragen van bovengenoemde vergunningen een milieueffectrapport op te stellen. De Startnotitie Aardgastransportleiding Wapenveld – Lelystad¹ is door Gasunie gestuurd aan de betrokken gemeenten, provincies en Rijkswaterstaat. Op grond van art 14.4a Wm zullen deze overheden bij de voorbereiding van het MER de paragrafen 7.5 en 7.6 Wm toepassen. Daarbij wordt de richtlijnenfase van de m.e.r. zoveel gezamenlijk doorlopen. De betrokken overheden maken daarbij gebruik van ondersteuning door Bureau Energieprojecten. De startnotitie zal met ingang van donderdag 18 januari tot en met woensdag 28 februari 2007 ter inzage liggen bij elk van de betrokken overheden.

De gemeenten Hattem, Oldebroek, Kampen, Dronten en Lelystad, de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland, Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland en Rijkswaterstaat directie IJsselmeergebied verzoeken u bij deze een advies voor richtlijnen voor het MER uit te brengen.

¹ Gasunie ging aanvankelijk ervan uit dat het beginpunt van de leiding bij Wapenveld zou komen te liggen, later in de planvorming is dit Hattem geworden. De naamgeving van de Startnotitie is gebaseerd op de oorspronkelijke naam van het project.

Bureau Energieprojecten

- Coördineert de vergunningverlening van grote energieprojecten met als doel de doorlooptijd van deze vergunningtrajecten aanzienlijk te bekorten.
- Meer informatie: www.bureau-energieprojecten.nl

Bureau Energieprojecten

SenterNovem
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
T +31 (0)70 379 73 98
F +31 (0)70 379 74 23

Uw advies kunt u sturen aan:

SenterNovem, Bureau Energieprojecten
T.a.v. de heer mr. ir. C.J.H. van den Bosch
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

Bureau Energieprojecten zal zorgdragen voor doorzending van uw advies aan de betrokken gemeenten en provincies en Rijkswaterstaat.

Voor de beantwoording van vragen aan de betrokken bestuursorganen, voor afspraken over de doorzending van inspraak en een eventueel locatiebezoek kunt u eveneens contact opnemen met Bureau Energieprojecten, de heer Van den Bosch, telefoon (070) 379 74 11.

Bijgaand zend ik u acht exemplaren van de startnotitie. Voor extra exemplaren van de startnotitie kunt u contact opnemen met Gasunie, mevrouw N. (Nel) Buurlage, telefoon (050) 521 24 31.

Met vriendelijke groet,

ir. H.G. de Brabander
manager Bureau Energieprojecten

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 12 d.d. 17 januari 2007

KENNISGEVING

Inspraak

Startnotitie Aardgastransportleiding Wapenveld - Lelystad

Met ingang van donderdag 18 januari tot en met woensdag 28 februari 2007 ligt de Startnotitie Aardgastransportleiding Wapenveld - Lelystad ter inzage. De startnotitie doorloopt een gecoördineerde inspraakprocedure op grond van de Wet milieubeheer, de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken en de Grondwaterwet.

ACHTERGROND

Gasunie is van plan om tussen Wapenveld en Lelystad een aardgastransportleiding te realiseren om de te moderniseren elektriciteitscentrale van Electrabel bij Lelystad van aardgas te kunnen voorzien. Het betreft een aansluitleiding van circa 50 km met een doorsnede van 24 duim (600 mm). Het voorgenoemde tracé loopt van de afsluiterlocatie "Hattam" in de Hoenwaard (gemeente Hattam) tot aan de locatie Flevocentrale (gemeente Lelystad) en is deels gebundeld met het voorgenoemde tracé voor de Hanzelijn. Om de aardgastransportleiding mogelijk te maken dienen de bestemmingsplannen van de gemeenten op het bevoegde tracé voor deze aardgasleiding herzien te worden. Tevens zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww).

DE STARTNOTITIE

Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de vergunningsaanvragen zal Gasunie een milieueffectrapport (MER) opstellen. Door het opstellen van een MER is het mogelijk het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen in de besluitvorming. Als voorbereiding op het MER heeft Gasunie een startnotitie uitgebracht. Hierin worden de achtergronden van het project behandeld, geeft Gasunie aan wat het beoogde tracé van de gastransportleiding is en de mogelijke varianten daarin. Ook geeft Gasunie aan welke milieuaspecten in het MER onderzocht zullen worden. Uit het MER zal duidelijk worden in hoeverre het leidings tracé voert door de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Indien nodig zal het MER voor de gevolgen voor de Natura 2000-gebieden Veluwerandmeren, IJsseluitwaarden en Veluwe een passende beoordeling bevatten.

WAAR KUNT U DE STARTNOTITIE INZIEN?

Voor de Wbr-vergunningen is Rijkswaterstaat bevoegd gezag, voor de Gww-vergunningen zijn dat de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland. De bevoegde gezagen voor de bestemmingsplanherzieningen zijn de gemeenten Hattam, Oldebroek, Kampen, Dronten en Lelystad. Bij al deze overheden ligt de startnotitie tegelijkertijd ter inzage.

De Startnotitie Aardgastransportleiding Wapenveld - Lelystad kunt u met ingang van donderdag 18 januari tot en met woensdag 28 februari 2007 tijdens reguliere openingstijden inzien op de volgende locaties:

- de gemeentehuizen van Hattam, Heerde, Oldebroek, Kampen, Dronten en Lelystad;
- de provinciehuizen van Flevoland in Lelystad, Gelderland in Arnhem en Overijssel in Zwolle;

- de vestigingen van de regionale directies van Rijkswaterstaat in Lelystad en Arnhem.

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied legt de startnotitie ter inzage op de volgende locatie:
Bibliotheek Smedinghuis, geopend op werkdagen van 9:00 uur tot 16:00 uur.
Zuiderwagenveld 2, 8224 AB Lelystad.
Telefoon 0320 - 29 88 33.

Rijkswaterstaat district Oost-Nederlând legt de startnotitie ter inzage op de volgende locatie:
Bibliotheek, kamer 1.29,
Gildemeestersplein 1, 6826 LL Arnhem.
Telefoon 026 - 368 87 76.

De startnotitie is ook op het internet beschikbaar:
www.bureau-energieprojecten.nl.

HOE KUNT U UW ZIENSWIJZE KENBAAR MAKEN?

Op grond van art. 7.14 van de Wet milieubeheer kanieder zienswijzen ten aanzien van de startnotitie kenbaar maken. Tot en met 28 februari 2007 kunt u aangeven wat volgens u in het MER onderzocht moet worden om de benodigde besluiten te kunnen nemen. Uw schriftelijke zienswijze kunt u sturen aan:
SenterNovem, Bureau Energieprojecten,
t.a.v. de heer mr. ir. C.J.H. van den Bosch,
Postbus 93144,
2509 AC DEN HAAG.

Wij verzoeken u daarbij duidelijk te vermelden dat u spreekt op de startnotitie Aardgastransportleiding Wapenveld - Lelystad. Indien u mondeling wenst in te spreken, kunt u dit doen door te bellen met Bureau Energieprojecten, telefoon 070 - 379 89 79. U kunt in uw zienswijze verzoeken dat uw persoonlijke gegevens niet openbaar gemaakt worden.

WAT GEBEURT ER MET UW REACTIE?

Bureau Energieprojecten zal zorg dragen voor het doorzenden van uw mondelinge of schriftelijke zienswijze aan de bevoegde gezagen en de Commissie voor de milieueffectrapportage. De bevoegde gezagen zullen vervolgens richtlijnen voor het MER vaststellen. In deze richtlijnen leggen de bevoegde gezagen vast welke informatie Gasunie in het MER dient op te nemen. Bij het opstellen van de richtlijnen kunnen de bevoegde gezagen gebruikmaken van uw reactie. Ook zullen de bevoegde gezagen rekening houden met het advies voor richtlijnen dat de Commissie voor de milieueffectrapportage uitbrengt. Wanneer Gasunie het MER heeft opgesteld, zal er voor u weer een mogelijkheid zijn hierop in te spreken.

NADERE INFORMATIE

Voor het verkrijgen van de startnotitie of voor informatie over het project of de inspraakprocedure kunt u contact opnemen met Bureau Energieprojecten, telefoon 070 - 379 89 79 of internet www.bureau-energieprojecten.nl.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Nederlandse Gasunie

Bevoegde instanties: SenterNovem Bureau Energieprojecten coördinerend voor de bevoegde instanties de gemeenteraden van Hattem, Heerde, Oldebroek, Kampen, Dronten en Lelystad, de Gedeputeerde Staten van de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland en de Minister van Verkeer en Waterstaat

Besluit: vergunningen Wet beheer rijkswaterstaatswerken en Grondwaterwet, herziening bestemmingsplannen

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D8.2 en D15.1

Activiteit: realiseren van een aardgastransportleiding

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 17 januari 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 21 maart 2007

Bijzonderheden:

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Een nadere onderbouwing van de keuze van het voorkeurstracé, met specifiek aandacht voor milieugerelateerde argumenten. Werk daarbij allereerst de keuze voor Route 1 uit en vervolgens de keuze voor een variant of varianten van Route 1 (trechtering). Doorloop de stappen van de Habitattoets om te beoordelen of volstaan kan worden met het uitwerken van Route 1b;
- Een adequate gebiedsbeschrijving en (ecologische) effectbeschrijving voor de passage door Natura 2000-gebieden en andere beschermde gebieden, waaronder EHS-gebieden en aardkundige waardevolle doorkruisingen;
- Een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op de veiligheid van mensen (plaatsgebonden risico en groepsrisico). De risicoschattingen dienen gemaakt te worden zoals landelijk is voorgeschreven;
- Een heldere samenvatting die zelfstandig leesbaar is en een goede afspiegeling is van de inhoud van het MER

Samenstelling van de werkgroep:

ir. A.J. Pikaar

dr. N.P.J. de Vries

drs. J.G.M. van Rhijn

prof. ir. J.J. van der Vuurst

Secretaris van de werkgroep:

drs. L.C. Dekker

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum reactie	van persoon of instantie	plaats
1.	20070205	Waterschap Veluwe	Apeldoorn
2.	20070202	Waterschap Groot Salland	Zwolle
3.	20070203	Vitens Waternotechnologie	Arnhem
4.	20070208	Stichting Flevo-landschap	Lelystad
5.	20070119	Milieugroep Hattem	Hattem
6.	20070222	Gemeente Zwolle	Zwolle
7.	20070226	Gemeente Dronten	Dronten
8.	20070318	Waterschap Zuiderzeeland	
9.	20070316	Rijksdienst voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten	Amersfoort

Alle bovengenoemde inspraakreacties zijn ontvangen door het bevoegd gezag dat ze op de navolgende datum(s) aan de Commissie ter beschikking heeft gesteld:

nrs. 1 en 2 op 2 februari 2007

nrs. 3 en 4 op 9 februari 2007

nrs. 1 t/m 7 op 2 maart 2007

nrs. 8 en 9 op 19 maart 2007

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Aardgastransportleiding Wapenveld-Lelystad**

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Wapenveld en de elektriciteitscentrale van Electrabel te Lelystad (Flevocentrale) een gastransportleiding aan te leggen ten behoeve van de gasvoorziening van de centrale. De transportleiding zal ongeveer 50 km lang worden en een diameter hebben van 24 inch (60 cm).

ISBN: 978-90-421-2063-1